

## 95891 - ئايال دوختۇرنىڭ قولى بىلەن لىيزىدا ئەۋرەتلىرىنىڭ تۈكىنى ئالدۇرۇش توغرىسىدا

### سوئال

ئىككى قولتۇقۇم ۋە سەزگۈر ئورۇنلاردىكى تۈكلەرنىڭ كۆپلىكىدىن قىيىنلىمەن، ئۇنى لىيزىر بىلەن ئالدۇرۇۋېتىش ئۈچۈن دوختۇرنىڭ ئالدىدا بۇ ئورۇنلارنى ئاچسام بولامدۇ؟ بۇ ئورۇندىكى تۈكلەر بەك كۆپ بولۇپ، تىغ بىلەن ئالغاندا ياكى يۇلغاندا بەك ئاغرىيدۇ ۋە تېرەم بۇزىلىدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

### تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلارغا ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

خانم قىزلارغا نىسبەتەن قاراش توغرا بولمايدىغان كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ئەۋرىتىنى ئېچىشى توغرا بولمايدۇ، كۆپچىلىك ئالىملارنىڭ قارىشىغا كۆرە، ئايالنىڭ ئەۋرىتى ئايالغا نىسبەتەن كىندىكتىن تىزىغىچە بولىدۇ.

داۋالاش دېگەندەك ھاجەت بولغاندا ئەۋرىتىنى ئېچىش توغرا بولىدۇ، ئىش ئالدى ۋە كەينى ئەۋرىتىنى ئېچىشقا ئالاقىدار بولغاندا ھاجەتنىڭ تەكىت بولۇشى ۋە كۈچلۈك بولۇشى شەرت قىلىنىدۇ.

ئەگەر زەرەر يەتمەيدىغان ئىش بولسا قولتۇقنىڭ تۈكىنى لىيزىر بىلەن ئالسا بولىدۇ، ئەمما ئەۋرىتىنىڭ تۈكىنى دوختۇرنىڭ قولى بىلەن ئىلىشقا كەلگەندە، باشقىلارنىڭ ئەۋرىتىگە قارىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن چوقۇم شۇنداق قىلمىسا بولمايدىغان بولۇش كېرەك، يەنى تۈكى بەك كۆپ بولۇپ ئۇنى تىغ ياكى يۇلۇش دېگەندەك باشقا ۋاسىتىلەر بىلەن ئىلىشنىڭ پايدىسى بولمايدىغان ۋە دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىنچە لىيزىر بىلەن ئۆزى ئېلىشىمۇ مۇمكىن بولمايدىغان دەرىجىدە بولۇشى كېرەك.

ئىززىتى ئابدۇسسەلام رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئالدى ۋە كەينى ئەۋرىتىلەرنى ئوراش پەرىز بولۇپ، بولۇپمۇ يات ئاياللاردىن ئوراش ئېسىل ئەخلاق ۋە گۈزەل ئادەتلەردىندۇر، لېكىن زۆرۈر ھاجەتلەر بولغاندا ئاچسا دۇرۇس بولىدۇ، ھاجەت دېگەن ئەر-ئاياللارنىڭ بىر-بىرىنىڭ ئەۋرىتىگە قارىشى، دوختۇرنىڭ داۋالاش ئۈچۈن قارىشى قاتارلىقلار، زۆرۈرات دېگەن بۇزۇلغان، جاراھەتلەنگەن ئورۇنلارنى داۋالاش بولۇپ، ئالدى-كەينى ئەۋرىتىگە قاراشنىڭ بەك قەبىھ بولغانلىقى ئۇنىڭغا قاراشتا شەرت ئېتىلىگەن ئىشلار باشقا ئەۋرىتىلەردە شەرت ئېتىلمەيدۇ. شۇنىڭدەك زۆرۈرەتتە ئاياللارنىڭ ئەۋرىتىگە قاراشتا شەرت ئېتىلىگەن ئىشلار ئەرلەرنىڭ ئەۋرىتىگە قاراشتا شەرت ئېتىلمەيدۇ، چۈنكى ئاياللارنىڭ ئەۋرىتىگە قاراشتا كېلىپ چىقىدىغان پىتنە كۆپ بولىدۇ،

شۇنىڭدەك ئىككى تېزى ۋە يوتىسىغا يېقىن جايلارغا قاراش بىلەن ئىككى تۇخۇمدانغا قاراشنىڭ شەرتلىرى ئوخشىمايدۇ. ["قەۋائىدىل ئەھكام" 1-توم 165-بەت].

خەتپ شىرىبىنى مۇنداق دەيدۇ: "بىلگىنىكى، يۇقىرىدا بايان قىلىنغان بويۇنچە ھاجەت بولمىغاندا ئەۋرەتنى تۇتۇش ۋە قاراشنىڭ ھارام ئىكەنلىكى ئىلگىرى ئۆتتى، ئەمما ھاجەت بولغاندا يەنى داۋالاش ۋە باشقا زەرۋرەت بولغاندا ئەۋرەتنى سىلاش ۋە قاراش ھەتتا ئايالنىڭ ئەۋرىتىنىمۇ تۇتسا بولىدۇ، چۈنكى بۇنداق ھالەتتە ھارام دېيىش ھەرەج بولىدۇ." ["مۇغنىل مۇھتاج" 4-توم 215-بەت].

ھەنبەلى مەزھەب ئالىملىرى ئەۋرىتىنىڭ تۈكلەرنى ياخشى ئالامىسا ئۇنى ئالدۇرۇش ئۈچۈن ئەۋرىتىنى ئېچىشنى ئەۋرەتنى ئېچىش دۇرۇس بولىدىغان ئۈزۈرلەردىن قىلدى. [ئىبنى مۇپلىھ رەھىمەھۇللاھمۇ "ئەلپۇرۇئ" 4-توم 153-بەتتە مۇشۇنى زىكر قىلغان].

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.